

31/03/2016

שר הבריאות, מר יעקב ליצמן

שר האוצר, מר משה כחלון

ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו

הנדון: קריסת מערכת הבריאות בישראל

שלום רב,

פרויקט "מכתבים לבריאות" הוא יוזמה פרטית של אנשים המבקשים להעלות על הכתב את סיפוריהם האישיים, כדי לחלוק עמכם את התלאות והמצוקה שנגרמו להם בשל חוסר יכולתה של מערכת הבריאות להעניק להם טיפול הולם. במכתבים אלה נפרש בפניכם את הסיפורים הכואבים מבתי החולים, המרפאות, מוקדי החירום ושאר הנציגויות שנמצאות בתחום אחריותו של משרד הבריאות. אנו תקווה שהשיתוף של סיפורים אלה יעזור לכם להבין את חומרת המצב ולפעול במלוא הנכונות והדחיפות כדי לתקנו.

הפרויקט הכריז על שבוע "מלאכים בלבן" - שבוע שבו אנחנו מעלים על נס את עבודת הרופאות והרופאים, האחיות והאחים וכל הצוות הרפואי, שעושים מעל ומעבר בתנאים לא פשוטים, כדי להעניק לחולים את הטיפול הטוב ביותר ועידוד בתהליך ההחלמה. לפניכם מכתב ששלח רפי רוזנשטיין למנהל בית החולים מאיר בכפר סבא, על מנת להודות לו על הטיפול המסור:

"לכבוד ד"ר מאיר ורטהיים, מנהל בית החולים מאיר,

מדי שנה חוזר על עצמו המחזה העצוב של המוני חולים המזקקים לבתי חולים, המבלים שעות ארוכות בחדרי מיון דחוסים ומאושפזים במחלקות עמוסות מעבר לכל היגיון. מדי שנה מופיע נציג הרופאים בטלוויזיה ומכריז, כי המדובר בדיני נפשות ואנשים ימותו עקב המחסור הכרוני במיטות אשפוז. במשך שנים נתונה מערכת האשפוז בסד של הפער העצום בין המשאבים העומדים לרשותה לבין הביקוש העצום לשירותיה.

בנוסף למצב האובייקטיבי הקשה נתונה המערכת גם לביקורת קשה ובלתי פוסקת מצד הציבור. רק לאחרונה התפרסמו כתבות על רשלנות רפואית ומדי פעם מופיעה כתבה על התייחסות בלתי אנושית של רופאים בבית חולים. ראה לדוגמה סיפורה של יעל צדוק, 'כשהנפש נמעת', הארץ, 29/12/2014 המדבר על החוויות הקשות שחווה אביה במחלקה הפנימית בבית"ח וולפסון.

חמור עוד יותר המצב כאשר הביקורת מגיעה מתוך המערכת, ראה ראיון עם המנכ"ל הנכנס למשרד הבריאות, הארץ, 29/1/2016, אשר מצהיר 'איבדנו את החמלה' ו'שכחנו את המטופל'.

ידוע לי היטב, כי כאשר מערכת שירותית נתונה לביקורת מתמדת קשה וחוסר קונצנזוס מצד הציבור לגבי פעילותה, יש לדבר תוצאות שליליות על מורל העובדים, יצירת ניכור, תחושת אין-אונים וירידה ברמת הביצועים.

דווקא משום כך חשבתי שיהיה נכון להשמיע קול אחר, בהתבסס על הניסיון שלי עם בית החולים מאיר במרפאה הקרדיולוגית, במרפאה הנפרולוגית ובמחלקה פנימית ד'.

במשך תקופה ארוכה טופלתי במחלקה הקרדיולוגית והייתי עד לעבודה הייחודית שהתבצעה במרפאה תחת ניהולה של ד"ר ברלין. אני חושב שראוי לציין את העבודה הקשה המתנהלת במרפאה, מול חולים קשישים ומוחלשים הסובלים ממגוון תחלואים, ולא תמיד מקלים על הצוות את עבודתו. המרפאה הקטנה מלאה תמיד בצפיפות ובמטופלים שהצוות נלחם על חייהם, ודואג לצד הטיפול המקצועי והמסור להביע התעניינות אישית במטופלים, דאגה ואמפתיה לגבי מצבם.

בעידן שבו רופאים נמדדים בכלים סטטיסטיים כמותיים, נדיר למצוא רופא המוכן להקדיש תשומת לב אישית לבריאותו הכוללת של המטופל, כפי שאני זכיתי לקבל מד"ר ברלין. רק טבעי היה הדבר בהקשר זה, שכאשר אפסו הסיכויים לקדם את מצבי באמצעות הכלים הקרדיולוגיים, שיתפה ד"ר ברלין בטיפול את מחלקת הנפרולוגיה בניהולו של ד"ר אנדרה קוטלוביץ.

בשלב זה הגעתי למרפאה לדיאליזה פריטניאלית וגם שם נוכחתי לדעת שהאבחון הראשוני לגבי בית החולים היה נכון. התברר לי, כי לא מדובר בהתנהגות נקודתית של יחידה אחת, אלא בתרבות ארגונית כוללת המדגישה את היחס, החמלה, האמפתיה וההתחשבות כלפי החולה כאחד הכלים לשיקומו. בהחלטה משותפת של ד"ר ברלין וד"ר קוטלוביץ הומלץ לי לעבור ניתוח להתקנת דיאליזה פריטניאלית.

לפני שנה בדיוק נכנסתי לבית החולים לצורך הניתוח. לאחר הניתוח אושפזתי במחלה הפנימית ולרוע המזל לקיתי בזיהום קשה. במשך חודשיים הייתי מאושפז במחלקה הפנימית בחוסר אונים מוחלט ובין חיים למוות.

באותה תקופה עסק צוות המחלקה במלחמה נואשת בזיהום ובפגיעות רב-מערכתיות בגופי. המסירות בה טיפל בי הצוות הרפואי בשיתוף עם ד"ר ברלין וד"ר קוטלוביץ היתה מהדרגה הגבוהה ביותר. את הטיפול הרפואי קיבלתי תוך דיאלוג והתייחסות אישית, שעזרו לי ביותר להתגבר על המשבר הגופני והרוחני שנבע מהמחלה.

לא רק הצוות הרפואי ראוי לציון, אלא גם האחיות והעובדות המכוננות 'כוח עזר' (אגב ביטוי זה אינו מכבד אותן על פי תרומתן, ואינו תואם את הנאמר בחזון בית החולים. אנשים אינם 'כוח', אלא גם מוח, לב ונשמה, ולכן ראוי למצוא להם הגדרה שונה ומכבדת יותר).

הארכת בתיאור חוויותי בבית החולים, כי אני סבור שבעידן זה יש להשמיע קול אחר לעומת השלילה הכללית ונאמר, כי אין זה ראוי להטיל סטיגמה כה קשה על מערכת שלמה ולהשפיל את האנשים הרבים העושים מעל ומעבר ליכולתם וראויים לשבח על הצלת חיי אדם.

אני חושב שאולי כדאי לבתי חולים ליזום פעילות פרואקטיבית ליצירת שכבת מגן וסיוע מצד הקהילות המקבילות את שירותיהם.

אני חושב שאם תביעות בתי חולים היו נתמכות באופן פעיל על ידי קולות של נציגי הקהילה, היתה לדברים עוצמה רבה יותר מול הלחצים שמפעילות קבוצות אינטרסים אחרות בתהליך הכללי של קביעת תקציב המדינה."

מאז שנת 1976 לא עודכנה מערכת התקינה הקובעת את מספרי הרופאים, האחיות, מיטות האשפוז ואמצעים חיוניים נוספים בבתי החולים ובמרפאות. משנה זו ועד התקופה הנוכחית, אוכלוסיית ישראל גדלה מ-3.5 מיליון איש ליותר מ-8 מיליון. כל ההבטחות להוסיף תקנים לאנשי צוות ומיטות אשפוז טורפדו בשל חוק ההסדרים ולא מומשו. מסקנות ועדת גרמן משנת 2014 לא ימומשו אף הן, עקב פיזור הכנסת והממשלה וקיום הבחירות מוקדם מהצפוי.

ממשלות ישראל לדורותיהן הזניחו את תיק הבריאות. מערכת הבריאות בישראל כבר לא נמצאת "על סף קריסה", היא קורסת בפועל. כעת האחריות נמצאת בידיכם.

אנו, אזרחיות ואזרחי ישראל הסובלים מדי יום כתוצאה מההזנחה המתמשכת, דורשים להציב את שיקום מערכת הבריאות בראש סדר העדיפויות הלאומי, ולייחס לתקציב ולקשיי התפעול של מערכת הבריאות את אותה מידת חשיבות שמוענקים לתקציב ולקשיים של מערכת הביטחון. ההגנה על חייהם של אזרחי המדינה כוללת לא רק פעילות צבאית, אלא גם את השמירה על תפקודן התקין של מערכות מצילות חיים, מאריכות חיים ותומכות באיכות החיים. אנו נמשיך להזכיר לכם ולהפציר בכם להתגייס למטרה, עד שנראה שינוי לטובה מיושם בפועל.

בציפייה ובתקווה לטיפולכם המיידי,

צוות "מכתבים לבריאות"